

конституційні права і свободи людини і громадянина та права і законні інтереси юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень. В умовах воєнного стану критично важливим є забезпечення належного та безперервного функціонування діяльності суб'єктів господарювання. Тому було прийнято Постанову Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» від 18 березня 2022 р. № 314, яка передбачає, право на провадження господарської діяльності набувається на підставі подання декларації про провадження господарської діяльності.

Література:

1. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 07.11.2023)

2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19/conv#n199> (дата звернення: 07.11.2023)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-7>

ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Васін А. Ю.

*аспірант за спеціальністю 081 – Право
ПЗВО «Київський міжнародний університет»
м. Київ, Україна*

Витоками та юридичною підставою побудови внутрішньої і зовнішньої політики держав, а також визначення рівня організаційних потреб їх державних структур є відповідні стратегічні плани та пріоритети, що формулювалися з плином часу. Тому загально-організаційні стратегічні плани, які спираються на стратегії щодо розробки окремих тем і напрямів діяльності органів державного управління, приймаються останніми з урахуванням нагальних потреб у

ресурсах і необхідності створення нових чи оновлення існуючих організаційних пріоритетів.

Маємо зазначити, що стратегічне планування в сфері державного управління є сукупністю скоординованих заходів, що вкладаються у визначення з урахуванням національних інтересів України довгострокових цілей соціально-економічного розвитку та забезпечення національної безпеки, стратегічних національних пріоритетів держави, а також шляхів та основних інструментів їх досягнення; прогнозування ризиків соціально-економічного розвитку та загроз національній безпеці; вдосконалення системи прийняття рішень під час здійснення державної політики в певній сфері [3, с. 1–2]. Відповідно, одним з основних завдань законодавця є фіксація логічної послідовності встановлення та імплементації адміністративно-правових механізмів формування і реалізації документів стратегічного планування в межах кожного циклу діяльності органів державної влади, що в перспективі має збільшити загальну якість документів стратегічного планування структур державного управління всіх рівнів.

Як стверджує Р. Лещинин, задля справжнього «відображення» стратегічних цілей у наявних нормативно-правових документах органам державної влади та органам місцевого самоврядування необхідно узгоджувати показники їх ефективності з урахуванням національної політики, яка реалізується у сфері соціально-економічного розвитку та національної безпеки, що має забезпечити реалізацію завдань об'єктивного оцінювання цієї діяльності та вдосконалення методології такого оцінювання. Відтак, аналіз та оцінка ефективності органів державної влади та місцевого самоврядування мають проводитися з позицій загальнодержавних стратегічних пріоритетів як основного напрямку зміцнення національної безпеки, відповідно до яких закріплюються конституційні права і свободи людини та громадянина і забезпечується здійснення сталого соціально-економічного розвитку, захищається суверенітет, незалежність і територіальна цілісність країни [2, с. 52].

Однак, під час здійснення стратегічного планування в державному управлінні часто виявляється відсутність уніфікованої та загальноприйнятої термінології, що має вказувати на різні аспекти планування. В процесі підготовки стратегічних документів нині зустрічаються найрізноманітніші терміни, які вживаються на рівні різних органів державної влади та місцевого самоврядування щодо даних інструментів – стратегічні плани, стратегічні рамкові програми, стратегічні плани управління, концепції, стратегії, плани роботи, стратегічні директиви щодо політики, програми роботи, плани дій, оперативні плани тощо. Всі ці документи розробляються задля забезпечення імплементації різних рівнів стратегії та практичної

діяльності органів державного управління. Відповідно, відчувається необхідність роз'яснення принципів розробки стратегічних планів та відповідних інструментів перспективного розподілу необхідних державних ресурсів, моніторингу, оцінки та подання звітності про виконану роботу в державному управлінні.

Тому вважаємо, що для здійснення загальносистемного стратегічного планування важливо, щоб усі органи державного управління розробляли стратегічні документи в рамках загальноприйнятого або узгодженого на державному рівні циклу планування з урахуванням наявних національних стратегічних орієнтирів. Їхні стратегічні плани мають задовольняти не тільки потреби розвитку певної сфери чи галузі, а й управлінські потреби визначеної структури, будучи свого роду «дорожньою картою» її діяльності та, як результат, окреслюючи завдання останньої у рамках імплементації внутрішньо- чи зовнішньополітичної стратегії розвитку держави. В такому разі стратегічне планування в державному управлінні може бути спрямоване на досягнення конкретних результатів органами державної влади та слугувати орієнтиром для розподілу бюджетних коштів з урахуванням поставлених стратегічних першочергових завдань, що встановлюються на рівні держави.

Оскільки стратегічні документи, що розробляються задля повноцінного функціонування органів державного управління, повинні бути керівництвом до дії для співробітників цих структур, вони мають містити інструменти постійного відстеження ситуації у певній сфері, що дозволить державним службовцям правильно вибудовувати свою повсякденну роботу щодо виконання стратегічного плану організації. У зв'язку з цим можна відзначити, що органи державної влади під час здійснення стратегічного планування могли б перейняти так звану «кругову систему управління», розроблену на рівні ООН, оскільки вона охоплює всі етапи здійснення, моніторингу та звітності про діяльність, що проводиться для досягнення цілей, поставлених у стратегічних планах [3, с. 36]. У той же час, усі співробітники повинні проходити докладний навчальний курс із метою ознайомлення з цією системою та опанування основних навичок роботи з нею. Однак, домогтися того, щоб усі департаменти певної державної структури в процесі своєї повсякденної діяльності враховували стратегічний план та підвищували якість своєї роботи завдяки єдиному розумінню завдань, поставлених перед усією організацією, можна лише завдяки наявності механізмів нормативно-правового регулювання даного процесу, закріплених у відповідних адміністративно-правових актах.

Отже, ефективна реалізація стратегічного планування в сфері державного управління можлива виключно на основі законодавчого

закріплення «принципів стратегічного планування (єдності і цілісності, розмежування повноважень, наступності та безперервності, збалансованості системи стратегічного планування, результативності та ефективності стратегічного планування, відповідальності учасників стратегічного планування, прозорості (відкритості) стратегічного планування, реалістичності, ресурсної забезпеченості, вимірюваності цілей, відповідності показників цілям і програмно-цільового принципу), а також створення різнорівневої системи моніторингу і контролю реалізації документів стратегічного планування» [2, с. 52]. Оскільки всі ініціативи, пов'язані зі схваленням самостійного закону про стратегічне планування, так і не були реалізовані вітчизняним законодавцем [1, с. 24], нині потрібно запровадити чіткішу адміністративну процедуру підготовки стратегічних документів, котра могла б об'єднати різні стратегічні підходи в єдиний механізм, забезпечивши застосування уніфікованого алгоритму розроблення стратегічних документів органами державного управління й звітності щодо їхньої реалізації та виконання поставлених у них завдань із боку відповідальних посадових осіб.

Література:

1. Білошицька Н. М. Генезис адміністративного закону як базису розвитку системи стратегічного планування. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Т. 2, вип. 2(27). С. 23–27.
2. Лецишин Р. Адміністративно-правові основи стратегічного планування у державному секторі. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Т. 4, № 24. С. 49–54.
3. Inomata T. Strategic Planning in the United Nations System: JIU/REP/2012/12 / Joint Inspection Unit. Geneva: United Nations, 2012. 58 p. URL: https://www.unjiu.org/sites/www.unjiu.org/files/jiu_document_files/products/en/reports-notes/JIU%20Products/JIU_REP_2012_12_English.pdf (дата звернення: 15.12.2023).